

SASNAVOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIAI MINĖJO LIETUVOS ŽYDŲ GENOCIDO AUKŲ ATMINIMO DIENĄ

„Dabar tu jau niekur manęs nesurasi. /Aš rudenį būčiau atėjus į klasę. / Bet... Viskas degėsiams ir kaulais nuklota, – / Į pirmąją pamoką jau pavėluota“, – šiais poetės Violetos Palčinskaitės žodžiais penktokė Donalda pradėjo minėjimą, skirtą Lietuvos žydų genocido aukų atminimo dienai. Tylūs ir susimąstę 5–8 klasių mokiniai klausėsi Chava Alberstein atliekamos dainos „Stiller stiller“, vadinamos „Panerių lopšine“, primenančios mums tragišką žydų tautos likimą.

Nacistinei Vokietijai įsiveržus į Lietuvą, okupantai ėmė masiškai žudyti žydus, vėliau 1941 m. liepą prasidėjo ir getų steigimas. Didžiausi iš jų buvo įkurti Kaune, Šiauliuose ir Vilniuje (šiam mieste buvo net du getai: Didysis (getas Nr. 1) ir Mažasis (getas Nr. 2). 1943 metų rugsėjo 23 dieną buvo sunaikintas Vilniaus getas: per kelias dienas dirbti pajėgūs vyrai ir moterys buvo išvežti į koncentracijos stovyklas Estijoje ir Latvijoje, o kiti – išgabenti į Lenkijos mirties stovyklas. Iš beveik 40 tūkstančių Vilniaus geto kalinių žydų nacių okupacijos pabaigos sulaukė tik 2–3 tūkst. žmonių. Geto gyventojams Paneriai tapo jų amžino poilsio vieta. Vilniaus geto likvidavimo diena – rugsėjo 23–ioji – 1990 m. buvo paskelbta Lietuvos žydų genocido diena ir įtraukta į atmintinų dienų sąrašą.

Minėjimo dalyviai klausėsi ištraukų iš Icchoko Rudaševskio „Vilniaus geto dienoraščio“ – svarbaus autentiško Holokausto ir Vilniaus geto istorijos dokumento, kurį mums paliko dvejus metus gete išgyvenęs talentingas žydų paauglys. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Neringa Šalčiūnienė mokiniams parengė pateiktis, bylojančias apie žydų tautos tragediją, kuri neaplenkė ir Marijampolės žydų: čia 1941 m. rugsėjo 1–ąją kareivinių šaudyklos teritorijoje buvo sušaudyta ir masinėse kapavietėse užkasta per šešis tūkstančius Marijampolės miesto ir aplinkinių gyvenviečių žydų – vyrų, moterų, vaikų ir senelių.

Šią atmintiną dieną Sasnavos pagrindinės mokyklos 7 ir 8 klasių mokiniai kartu su Marijampolės Sūduvos gimnazijos bei Petro Armino ir Rimanto Stankevičiaus progimnazijų mokiniais dalyvavo žydų genocido aukų minėjime, vykusiame Marijampolėje, masinėje žydų žudynių vietoje Šešupės slėnyje. Rimti ir susikaupę mokiniai ėjo Atminties kelią iki masinės žydų kapavietės, kur kartu su kitais minėjimo dalyviais genocido aukų atminimą pagerbė tylos minute, uždegė žvakes ir kaip atminimo simbolį prie paminklo nužudytiesiems sudėjo atsineštus lauko akmenukus su užrašytais nužudytų žydų vardais.

Sasnavos pagrindinės mokyklos Tolerancijos ugdymo centro
koordinatore Stefanija Navickienė